

РЕШЕНИЕ

№ 69

гр. гр. Лом, 28.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЛОМ, ПЕТИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Елица Юл. Орманова

при участието на секретаря Станислава Ив. Геренска
като разглежда докладваното от Елица Юл. Орманова Гражданско дело № 20221620102327 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 422 от ГПК.

Производството по делото е образувано по предявен установителен иск от „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С. А., Париж, рег.№ 542097902, чрез БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А., клон България, ЕИК: ****, вписан в ТРРЮЛНЦ при Агенцията по вписванията, със седалище и адрес на управление: гр. София, ж.к. „****“, ***, сграда 14, представлявано от Д.Д. - Заместник управител, чрез юрисконсулт Н. А. М., срещу М. В. В. с ЕГН:*****, с адрес: с. Септемврийци, ул. „****“ № 109, с правно основание чл. 422 ГПК вр. чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК вр. чл. 79, ал. 1 ЗЗД, във вр. с чл. 240, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗД, във вр. с чл. 9 от ЗПК и чл. 86 ЗЗД - за признаване за установено спрямо ответника, че е налице вземане на ищеца за сума в размер на 5376,47 лв., включваща: 2914,83 лв. главница по Договор за потребителски кредит с номер PLUS-13486508 от 22.06.2016 г., 1106,52 лв. възнаградителна лихва за периода от 05.07.2017 г. – 05.07.2019 г., 1355,12 лв. мораторна лихва за забава за периода от 05.08.2017г. до 16.04.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – 03.05.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 817/2022 г. по описа на ЛРС. Претендират се и разноски, направени от ищеца в заповедното и в исковото производство.

Твърди се в исквата молба, че с Договор за потребителски заем с № PLUS-13486508 от 22.06.2016 г. ищцовото дружество е отпуснало паричен кредит в размер на 3500 лв. Сумата, предмет на горепосочения договор, е изплатена от кредитора на длъжника. За ответника възниква задължението да погаси заема на 36 броя равни месечни вноски - всяка

по 175,75 лв., които вноски съставляват изплащане на главницата по заема, ведно с оскъпяването ѝ съгласно годишния процент на разходите и годишния лихвен процент, както и «Такса ангажимент». Длъжникът е преустановил плащането на вноските по кредита на 05.07.2017г., като към тази дата са погасени 11 месечни вноски. На основание чл. 5 от договора вземането на кредитора става изискуемо в пълен размер, ако кредитополучателят просрочи две или повече месечни вноски, считано от падежната дата на втората пропусната месечна вноска, която в настоящия случай е 05.08.2017 г., от която дата вземането е станало изискуемо в пълния му размер, за което от страна на кредитора е изпратено уведомление до длъжника. „БНП Париба Пърсънъл Файненс С.А.“, клон България, е подало Заявление за издаване на Заповед за изпълнение по чл.410 от ГПК до Районен съд - гр. Лом. По гражданско дело № 817/2022 г. е издадена Заповед за изпълнение, като заявителят е уведомен от заповедния съд да предяви иск относно вземането си.

Писмен отговор в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил от особения представител на ответника – адв. Л. Г. от МАК, като се твърди, че предявеният иск е неоснователен. Оспорва се исковата претенция в цялост, както по основание, така и по размер. Оспорват се всички наведени с исковата молба факти и обстоятелства. Не се възразява по приемането на представените с исковата молба писмени доказателства.

В проведеното по делото о.с.з. ищецът не се представлява. В писмена молба моли съда да уважи предявения иск и да му присъди разноски.

В проведеното по делото о.с.з. особеният представител на ответника адв. Л. Г. от МАК моли съда да отхвърли предявения иск. Заявява, че оттегля оспорванията, които е направил.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото съдът приема за установено следното от фактическа страна:

По делото е присъединено ч.гр.д. № 817/2022 г. по описа на ЛРС, от което е видно, че е подадено заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК от ищеца срещу ответника за следните суми, съставляващи задължение по Договор за потребителски заем с номер PLUS-13486508 от 22.06.2016 г.: 2914,83 лв. главница по кредита, 1106,52 лв. възнаградителна лихва за периода от 05.07.2017 г. – 05.07.2019 г., 1355,12 лв. мораторна лихва за забава за периода от 05.08.2017 г. до 16.04.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – 03.05.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, както и разноски в заповедното производство - 107,53 лв. за платена държавна такса и 50,00 лв. за юрисконсултско възнаграждение. Въз основа на подаденото заявление е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК от 05.05.2022 г., връчена на длъжника при условията на чл.47, ал. 5 ГПК, поради което ищецът, с оглед дадените от заповедния съд указания, е депозирал искова молба за установяване на съществуващото си право, предмет на разглеждане в настоящето производство.

Представен е от ищеца Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта с № PLUS-

13486508 от 22.06.2016 г., сключен между страните по делото, по силата на който ищецът е предоставил на ответника потребителски кредит в общ размер на кредита 3500,00 лева, договорена застрахователна премия 705,60 лева, такса ангажимент 122,50 лева, срещу задължението му за погасяване на кредита в срок до 05.07.2019 г., платим на 36 равни месечни погасителни вноски, всяка в размер на 175.75 лв., с падежна дата 05 – то число на месеца. Годишният процент на разходите е в размер на 42.20 %, а лихвеният процент – 32.96 %, като общата стойност на плащанията е в размер на 6327,00 лв. На клиента-ответник били връчени и условия към договора, подписани на всяка страница от него, удостоверявайки че е запознат със съдържанието. Приложен като доказателство е и погасителен план, включен в самия договор, подписан от ответника. Приложена е покана от 12.12.2017г. от ищеца за уведомяване на ответника, че кредитът е обявен за предсрочно изискуем поради неплащането на повече от две погасителни вноски, като е посочен общият размер на задължението и същото по пера. Липсват доказателства уведомлението да е връчено на длъжника.

Страните са договорили, че лихвеният процент е фиксиран в размер на 35,89 % и че ГПР е в размер на 45,15 %. Видно е от процесния договор, че в същия е инкорпориран погасителен план с посочена обща вноска 423,80 лв. В чл. 5 от договора е предвидено заплащане на обезщетение за забава при просрочие в размер на законната лихва за забава за периода на забавата върху всяка забавена вноска. В чл. 5 е посочен и начинът на определяне на законната лихва за забава - ОЛП плюс 10 пункта надбавка, като е уточнено, че основният лихвен процент се определя от БНБ, а размерът на законната лихва - с Постановление на МС. В договора е установено също в чл. 5, че при просрочие на две или повече месечни погасителни вноски, считано от падежната дата на втората непогасена вноска, вземането става предсрочно изискуемо в целия му размер, включително с всички определени от договора надбавки, ведно с обезщетението за забава, без да е необходимо кредиторът да изпраща уведомления за това на длъжника.

За изясняване на фактическата обстановка по делото е поискано от ищеца назначаване на съдебно-счетоводна експертиза, като ответникът, чрез процесуалния си представител, заявява, че не оспорва въпросите, относими към експертизата, поради което такава не е допусната.

Считано от 04.12.2023 г. „БНП Париба Пърсънъл Файненс - клон България“, ЕИК: *****, е заличен търговец съгласно вписване в ТРРЮЛНЦ вследствие продажбата по реда на чл. 15, ал. 1 от ТЗ на търговското предприятие на „БНП Париба Пърсънъл Файненс - клон България“, ЕИК: *****, придобито от правопреемник „Юробанк България“ АД с ЕИК ***** с Договор за прехвърляне на търговско предприятие от 31.05.2023 г.

Изложената фактическа обстановка се подкрепя от представените писмени доказателства, като обосновава следните правни изводи:

*Въз основа на изложената фактическа обстановка и съобразявайки становището на страните, съдът достигна до следните **правни изводи**:*

За успешното провеждане на предявените иски в тежест на ищеца е да

докаже образуването на заповедно производство по реда на чл. 410 от ГПК и издадена в негова полза заповед за изпълнение; спазване на срока по чл. 415, ал. 1 от ГПК; качеството си на кредитор спрямо ответника, че искът е предявен в едномесечния преклузивен срок; да установи и възникването в негова полза на изискуемо вземане, за което е издадена заповедта, т.е. да докаже, че между страните е налице валидна облигационна връзка по посочения в исковата молба договор, по който ищецът е изправна страна и по силата на който за ответника е възникнало задължение да заплати сумите, предмет на исковете в претендирания размер; да бъде установено и поставянето в забава на ответника, както и претенцията за обезщетение за забава по размер. Съответно в тежест на ответника е да докаже точно изпълнение на договорните си задължения, вкл. наведени от него правоизключващи и правопогасяващи възражения по иска, от които черпи благоприятни за себе си правни последици.

Не се спори по делото, а и се установява от приложеното ч.гр.д. № 817/2022 г., че в полза на ищеца е издадена по реда на чл.410 ГПК заповед за изпълнение за претендираните суми. Установява се от приетите по делото доказателства, че издадената заповед е връчена на длъжника по реда на чл. 47, ал. 5 ГПК, поради което, в изпълнение указанията на съда, заявителят в законоустановения преклузивен срок е предявил иск за установяване на вземането, което поражда правния интерес за ищеца от водене на настоящото производство и неговата допустимост.

Ищецът основава претенцията си въз основа на сключен договор за банков кредит между страните – Договор за потребителски кредит с номер PLUS-13486508 от 22.06.2016 г., по силата на който ищецът е предоставил на ответника потребителски кредит в общ размер на кредита 3500,00 лева, договорена застрахователна премия 705,60 лева, такса ангажимент 122,50 лева, срещу задължението ответникът да върне по установения между тях начин - чрез равни месечни погасителни вноски, всяка една с падеж и размер, определени в погасителен план, неразделна част от договора за кредит. Уговорена е била както възнаградителна лихва по кредита, така и дължимата лихва за просрочие.

По делото не се установи от страна на ответника да са извършвани плащания по договора, които да оборват твърденията на ищеца, че задължението не е изпълнено в цялост.

По делото липсват доказателства, установяващи уведомяване на длъжника за настъпилата предсрочната изискуемост преди депозирание на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 ГПК. Т.е. от страна на кредитора – ищец не е обявена предсрочната изискуемост на кредита съобразно указанията, дадени в т.18 на ТР№4/2013г. на ВКС. В ТР № 8 от 02.04.2019г. по тълк. дело № 8/2017г. на ОСГТК е прието, че е допустимо предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ. Предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост може да бъде уважен

за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на присъдено нещо, въпреки че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК. В тълкувателното решение в разясненията към т. 1.2 е посочено следното: *„Това е обусловено и от момента, към който се формира силата на присъдено нещо - **приключване на съдебното дирене**, след което решението е влязло в сила..... Решението на съда трябва да отразява правното положение между страните по делото, каквото е то в момента на приключване на съдебното дирене. Преценката на съда за основателността на иска следва да бъде направена с оглед материалноправното положение в деня на приключване на съдебното дирене в съответната инстанция /първа или въззивна/, а не в деня на предявяване на иска. Поради това съдът следва да вземе предвид и фактите, настъпили след предявяването на иска, както го задължава разпоредбата на чл. 235, ал. 3 ГПК.“* Поради това съдът следва да извърши преценка кои вноски са падежирали към момента на приключване на съдебното дирене /а не към датата на постановяване на съдебното решение/ и да признае вземането на ответника в тази му част. Съобразявайки материалите по делото, към датата на приключване на съдебното дирене – 28.02.2024 г., са падежирали всички 36 погасителни вноски, поради което искът за главница следва да се уважи в цялост. Следва да бъде уважен и искът за възнаградителна лихва по договора за кредит, както и за мораторна лихва, като оспорване досежно техния размер не бе направен от ответника.

Относно клаузата за „такса ангажимент“ съдът служебно следва да извърши преценка съставлява ли неравноправна клауза, като съдът намира, че тази клауза не съставлява неравноправна такава. В чл. 2, изр. 4 от договора е установено, че кредитополучателят заплаща и такса ангажимент, посочена в съответното поле, срещу което кредиторът сключва договора при фиксиран лихвен процент по смисъла на пар. 1, т. 5 от ЗПК, при съдържащите се в този документ условия, размери и срокове. Таксата се заплаща от кредитополучателя при усвояване на кредита като кредиторът удържа и сумата, посочена в поле „такса ангажимент“ от общия размер на кредита. Съдът приема, че по делото е доказано от ищеца, че клаузата, регламентираща таксата ангажимент, е индивидуално уговорена, поради което съществува законова пречка за установяване в настоящето производство на нищожността ѝ с оглед разпоредбата на чл.146, ал.1 ЗЗП /Определение № 72 от 13.02.2013 г., т.дело№ 802/2012, ВКС, ТК, II ТО/. На основание чл.146, ал.2 ЗЗП не са индивидуално договорени клаузите в предварително изготвените от търговеца/доставчик договори, върху чието съдържание потребителят не е имал възможност да влияе, както и в случаите на договор при общи условия. Тежестта на доказване, че дадена клауза е индивидуално уговорена, пада изцяло върху търговеца/доставчик. Освен това, с оглед пълнота, с цитираната клауза кредитодателят поема също насрещно задължение – да не променя лихвения процент, като същият е фиксиран по смисъла на пар. 1, т. 5 от ЗПК, съгласно който "Фиксиран лихвен процент по кредита" е лихвеният процент, предвиден в клауза на договора за кредит, по силата на която кредиторът и потребителят уговарят един постоянен лихвен процент за целия срок на договора за кредит или уговарят няколко лихвени проценти за отделни периоди от продължителността на договора за кредит, през които се прилага само

определеният фиксиран лихвен процент.“. Т.е. срещу заплащане на таксата ангажимент кредитополучателят получава насрещното задължение на кредитодателя да не увеличава лихвения процент. В този смисъл клаузата не е насочена против интереса на потребителя, поради което не би съставлявала неравноправна такава по смисъла на чл. 143 от ЗЗП, дори да не бе уговорена индивидуално.

Не се оспорват твърденията на ищеца, че е налице неизпълнение от страна на ответника по договора, като особеният представител на ответника в откритото съдебно заседание заявява, че не поддържа направеното оспорване /с отговора на исковата молба/.

С ал. 4 на чл.19 в ЗПК се въвежда максимален праг на годишния процент на разходите - 5 пъти размера на законната лихва по просрочения задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република България. Чл.86, ал.2 от Закона за задълженията и договорите посочва, че законната лихва за забава се определя от Министерски съвет. Постановление № 426 от 18 декември 2014 г. за определяне размера на законната лихва по просрочени парични задължения дава нормативната основа на начина на пресмятане на законната лихва за забава. Лихвеният процент за просрочени парични задължения се изчислява като към основния лихвен процент на Българска Народна Банка, в сила от 1 януари, съответно 1 юли, се прибавят 10 (десет) процентни пункта. Умножена законната лихва $\times 5$, прави ГПР в максимален допустим от закона размер - 50%, а в случая с договора за кредит е установен на 42,20 %. Поради това не е налице неравноправна клауза в договора, установяваща ГПР по кредита. За размера на възнаградителната лихва не е налице законов максимум, като договореният размер от 32,96 % не противоречи и на добрите нрави.

По разноските: Съобразно изхода на спора отправеното искане в петитума на исковата молба за произнасяне по направените по делото разноски и съгласно задължителните указания, дадени с т.12 на ТР 4/2013 г., ответни към следва да бъде осъден да заплати на ищеца сторените в заповедното производство разноски в общ размер от 157.53 лв., от които 107,53 лв. за заплатена държавна такса и 50 лв. за юрисконсултско възнаграждение. В исковото производство ищецът е заплатил за особен представител на ответника – 840 лв. и за довнесена държавна такса – 113,26 лева, като е претендирано минимално юрисконсултско възнаграждение за исковото производство от 100,00 лева, или общо разноски – 1053,26 лв.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че М. В. В. с ЕГН: ***** и адрес: с. Септемврийци, ул. „****“ № 109, дължи на „Юробанк България“ АД с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, *****, ул. „****“ № 260 - правоприменик на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, КЧТ, с ЕИК: ****, по Договор за потребителски паричен кредит, отпускане на револвиращ

потребителски кредит, издаване и ползване на кредитна карта с № PLUS-13486508 от 22.06.2016 г. сума в общ размер на **5376,47 лв.** /пет хиляди триста седемдесет и шест лева и четиридесет и седем стотинки/, включваща: 2914,83 лв. /две хиляди деветстотин и четиринадесет лева и осемдесет и три стотинки/ главница, 1106,52 лв. /хиляда сто и шест лева и петдесет и две стотинки/ възнаградителна лихва за периода от 05.07.2017 г. – 05.07.2019 г., 1355,12 лв. /хиляда триста петдесет и пет лева и дванадесет стотинки/ мораторна лихва за забава за периода от 05.08.2017г. до 16.04.2022 г., ведно със законната лихва върху главницата от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 410 от ГПК – 03.05.2022 г., до окончателното изплащане на вземането, за което вземане е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 от ГПК по ч.гр.д. № 817/2022 г. по описа на ЛРС.

ОСЪЖДА М. В. В. с ЕГН:***** и адрес: с. Септемврийци, ул. „****“ № 109, да заплати на „Юробанк България“ АД с ЕИК ****, със седалище и адрес на управление: гр. София, ****, ул. „*****“ № 260 - правопреемник на „БНП Париба Пърсънъл Файненс“ С.А., клон България, с ЕИК: ****, сумата от 157.53 лева /сто петдесет и седем лева и петдесет и три стотинки/, представляваща сторени в заповедното производство по ч.гр.д. № 817 по описа за 2022 г. на Ломски районен съд разноси, както и сумата от 1053,26 лв. /хиляда петдесет и три лева и двадесет и шест стотинки/, представляваща сторени в исковото производство разноси, на осн. чл.78, ал.1 ГПК.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от съобщаването му на страните пред Монтански окръжен съд.

Съдия при Районен съд – Лом: _____